

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-**Η ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ
ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ**

*Μαζική κοινωνία και
πολιτιστική βιομηχανία*

Σύνθεση και επιμέλεια τόμου: Κώστας
Λιβιεράτος, Τάκης Φραγκούλης

Μετάφραση: Αμίκια Λυκιαρδοπούλου,
Λένα Ζήση, Λευτέρης Αναγνώστου,
Χρήστος Σκορίνης

ISBN 960-221-036-2 – σχήμα 21x14 – σελ. 301
– έκδοση 1991 – τιμή 20,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Κείμενα: Karl Kraus, Theodor W. Adorno, Dwight MacDonald, Hanna Arendt, Edward Shils, Talcott Parsons, Raymond Williams, Edgar Morin, Jean Baudrillard

Αποσπάσματα: Jean-Jacques Rousseau, D'Alembert, Matthew Arnold, Friedrich Nietzsche, Charles Baudelaire, Walter Benjamin, Max Horkheimer, Susan Sontag, Umberto Eco

Στην αυγή της νεότερης κοινωνίας ο ντ'Αλαμπέρ ζητούσε την ίδρυση ενός θεάτρου στη Γενεύη που θα διαπαιδαγωγούσε διασκεδάζοντας τους αυστηρούς πολίτες της. Απαντώντας του, ο Ρουσσώ επέκρινε τα θεάματα που αποσπούν τον άνθρωπο από τον εαυτό του και τους οικείους του και τον προσδένουν στη σκηνή. Τον επόμενο αιώνα ο Άρνολντ έλπιζε σε μια κουλτούρα που θα εισήγαγε όλους τους ανθρώπους σε μια ατμόσφαιρα γλυκύτητας και φωτός. Ενώ στον αντίποδα ο Νίτσε κατακεραύνωνε τη δημοσιογραφία που διαβρώνει τις επιστήμες και τις τέχνες, καταλύοντας την αληθινή παιδεία των εκλεκτών.

Με μια τέτοια προϊστορία, μια πλούσια και συχνά παθιασμένη συζήτηση αναπτύχθηκε στον αιώνα μας ανάμεσα στους υπέρμαχους και τους πολέμιους της μαζικής κουλτούρας. Όμως πρόκειται καν για κουλτούρα; Ποια είναι η σχέση της με την υψηλή τέχνη και τα επιτεύγματα της πρωτοπορίας και ποια με την παράδοση της λαϊκής τέχνης; Τι συμβαίνει στα έργα των μεγάλων συγγραφέων ή ζωγράφων όταν βγαίνουν από το διαλεχτό κοινό τους και κυκλοφορούν σε εκατομμύρια αντίτυπα; Είναι δικαίωμα του μαζικού κοινού ή αυθαιρεσία του να παραβιάζει τους ναούς της κουλτούρας; Και είναι απειλή ή αυταπάτη ότι αυτό κατευθύνει πια με τις προτιμήσεις του τις τύχες της; Τι γίνεται η αυτονομία της τέχνης όταν η

κουλτούρα παράγεται από το ίδιο το μέσο; Και τι απογίνονται οι κόσμοι της πραγματικότητας και της φαντασίας καθώς αναμειγνύονται στην τηλεοπτική οθόνη;

Τέτοια είναι τα ζητήματα που τίθενται και διερευνώνται στα κείμενα αυτής της συλλογής, χαρακτηριστικά δείγματα της ιστορικής όσο κι επίκαιρης διαμάχης γύρω από την κουλτούρα των μαζικών μέσων που παρασύρουν τους σκοπούς και τις διαθέσεις της ζωής μας.

Μέσα απ' αυτή τη σύνθεση του προβληματισμού επιφανών στοχαστών της επικοινωνίας και της κουλτούρας παρουσιάζονται οι μορφές πολιτιστικής παραγωγής και κατανάλωσης της μαζικής κοινωνίας (λογοτεχνικές, καλλιτεχνικές και επιστημονικές εκδόσεις, κινηματογράφος, τηλεόραση, διαφήμιση), οι διαφορές μεταξύ υψηλής, λαϊκής και μαζικής τέχνης, οι αντίρροπες τάσεις αυτονομίας και ενσωμάτωσης της κουλτούρας στην κοινωνία, οι βαθμοί ανεξαρτησίας ή εξάρτησής της από τις τεχνικές των μαζικών μέσων και από τις προτιμήσεις του κοινού. Αναδεικνύεται έτσι το ιστορικό βάθος, ο θεματολογικός πλούτος και η κριτική προοπτική της πάντα επίκαιρης συζήτησης ανάμεσα στους υπέρμαχους και τους πολέμιους της μαζικής επικοινωνίας και της πολιτιστικής βιομηχανίας.